

76

Colectia **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

DINU MOROIANU

POLUL INTANGIBIL

★★★

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
&
TEHNICĂ**

DINU MOROIANU

POLUL INTANGIBIL

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

76

— POLUL INTANGIBIL —

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Posturile romine de televiziune trimit pe reporterul Andrei Bujor în emisfera australă spre a transmite de la fața locului momente din înaintarea spectaculoasă a unui val de frig. Ion Vilsan, meteorolog, a fost acela care a semnalat și a determinat să se trimită un reporter în această parte a lumii.

În avoracheta ce-l transportă, telereporterul Andrei Bujor cunoaște pe profesorul Saratoga, vânător de animale din taigă, și pe inginerul agronom din Siberia, Igor Savciiov. De asemenea mai face cunoștință cu fiica profesorului Saratoga, jrmoasa argentiniană Pepitta.

Avoracheta este teleghidată fals și în loc să aterizeze la Montevideo, în America de Sud, nîmerește într-un loc straniu: o oază de verdeață înconjurată de un deșert de gheață.

„Guvernatorul” acestei oaze face călătorilor, prin intermediul aghiôtantului său, un patagonez, o propunere cel puțin ciudată: să se considere prizonierii săi și să lucreze într-o mină de uraniu.

O parte din călători acceptă, alți, printre care și Andrei Bujor, pornește să înfrunte bariera de gheață și zăpadă, de viscole și ger ce înconjoară, pe distanță de mii de kilometri, oaza de vegetație tropicală. În această aventură, grupa lui Andrei Bujor este gata să-și piardă viața, dar, printr-un gest inexplicabil, „guvernatorul” îi salvează de la moarte.

Apoi mai aflăm că cu ani în urmă un inginer sud-american a inventat o mașină de produs frig, pe care un trust i-a cumpărat-o nu pentru a o pune în practică, ci pentru a împiedica un trust concurent s-o utilizeze.

Inventatorul este alit de decepționat de această manevră încît are un șoc nervos și în nebunia sa se gîndește să distrugă actuala omenire rea și neomenoasă și să „breeze” altă mai bună.

Ce declară paznicul

(Continuare din numărul trecut)

Un medic a reușit să aducă în simțiri pe cel de-al treilea paznic, cel de la camera de tezaur, care a declarat următoarele la primul interogatoriu sumar :

— Îmi făceam serviciul ca de obicei. Pe la ora trei, după ce am întors cheia ceasului de control, am simțit că mă cuprinde frigul. Am început să tremur. Apoi îmi clănțăniră dinții. N-am mai avut timp să mă gândesc prea mult ce se întâmplă cu mine. În câteva clipe m-a cuprins o toropeală adincă. M-am întins pe podea și m-am culcat. Singurul lucru ce mi-l mai amintesc este că în jurul meu se făcuse atât de frig, încît răsuflarea mea se vedea ca un abur gros, care se depunea pe podea sub forma unor steluțe fine. Mie mi-era totuși cald și bine...

Medicul a declarat că paznicul a trecut prin fazele morții prin îngheț, căreia îi sint caracteristice somnul și toropeala.

Bănuielile păgubașului

Președintele trustului «Refrigeration», jefuit de colosala sumă de bani, a dat indicii sigure poliției. Randolph Gansboroug s-a prezentat imediat la ministrul de Interne, căruia i-a cerut să emită mandat de arestare pe numele inginerului Alvarez y Sevilla, un inventator dement, care — după cum s-a aflat în ultimul moment — a evadat cu câteva săptămîni înainte din ospiciul unde fusese internat pe seama firmei «Refrigeration». Se pare că inventatorul dement, din răzbunare pentru pierderile unor pretinse drepturi bănești care le-ar fi avut de primit de la trust, a pus la cale jefuirea băncii. El a decis să ia singur ceea ce nu i s-a dat de bunăvoie. În felul acesta se și explică de ce a fost golit dintre toate safeurile numai cel al trustului «Refrigeration» — cel cu care nebunul avea litigiul.

Tot Randolph Gansboroug a lămurit și misterul celor trei paznici «congețați». Inventatorul dement, inginerul Alvarez y Sevilla, a născocit o mașină de produs frigul. Cu ajutorul ei, el a transformat pe paznicii băncii în sloiuri de gheață. Apoi a jefuit banca după bunul său plac.

Măsurile luate de poliție

Autoritățile polițienești au pornit imediat în căutarea inginerului dement. Pînă în clipa cînd închidem ediția, urma nu i-a fost descoperită. Autoritățile de frontieră și vamale sint în stare de alarmă.

Arestarea banditului este iminentă. (Amănunte în teleturnalul nostru de prînz R. F. nr. 174,204, seria a II-a).

*
* * *

— S-a pus premiu 1.000.000 de dolari pe capul lui Alvarez, îl informă secretarul de redacție pe Igor cînd acesta își ridică privirea din ziar.

— Și la ce închisoare se află acum Alvarez? întrebă Savciiov mereu cu carnețelul în mînă.

Secretarul dădu din umeri:

— După cîte știu e liber încă!

— Cum? N-a fost prins?

— Nu! Cel puțin eu n-am citit nicăieri să le fi căzut în mînă. Sî poliția ar fi avut tot interesul să nu tacă dacă l-ar fi arestat. Ar fi fost un bun prilej pentru copiii ei de a-și ridica prestigiul... Dar n-aveți decît să vă adresați poliției! Poate că ea știe mai multe.

— Poliției? se strîmbă Igor. În viața mea n-am avut de a face cu poliția.

— Nu-i așa, signor, își scoase secretarul iar ochelarii și se frecă pe frunte, nu-i așa că polițiștii din ziua de azi...

— Ar fi în stare să mă aresteze pe mine în locul lui Alvarez? hohoti de data asta pentru prima oară bine dispus, la rîndu-i, Igor Savciiov. Și, în afară de asta, vedeți, firma „Holod” e o firmă cu reputație mondială. Nu știam că inginerul Alvarez a făcut faptele reprobabile ce i se pun în sarcină... Credeam că e un inventator cinstit. Firma mea nu poate încheia afaceri cu un gangster. Nu, hotărît că nu, inginerul inventator nu ne mai interesează! se ridică Igor de plecare. De fapt cred că firmei noastre nici nu i-ar conveni să se afle că s.a interesat de un om reprobabil ca Alvarez... Știți, afacerile sînt afaceri, totuși..

— Puteți conta pe discreția mea, signor! se inclină secretarul. Igor depuse o carte de vizită pe birou:

— Vă invit să cinăm împreună mine seară la restaurantul „Arriba”. Mai avem de discutat împreună.

— Încîntat, signor! Se cunoaște că sînteți un mare om de afaceri!

În ascensor, Igor scoase fotografiile ce le avea în buzunar și contemplă din nou pe frumoasa argentiniană și pe însoțitorul ei privindu-i pe fiecare în chip diferit — pe Pepița cu aerul: „vezi ce fac eu pentru tine?”, iar pe Alvarez: „în sfîrșit, m.am lămurit cine ești”.

CAPITOLUL IX

*Ne pune iar față în față cu reprezentanții
științei meteorologice, care, orice s-ar zice,
nu sînt totuși niște simpli alarmiști*

În marele amfiteatru al Institutului meteorologic internațional din Stockholm se adunaseră la 28 decembrie 1978 reprezentanții instituțiilor meteorologice din toată lumea. Se lansase o convocare extraordinară cu o ordine de zi excepțională, de aceea nu lipsea nimeni: cele mai îndepărtate țări erau reprezentate, căci problema ce urma să se dezbată merita într-adevăr toată atenția.

Olaf Fiordsen, președintele adunării și în același timp reprezentantul țării gazdă, deschise sesiunea cu următoarea cuvintare:

— Stimați confracți,

Nu sint nici trei luni de cînd ne-am despărțit. În rîndurile dv. zăresc multe figuri pe care am avut plăcerea să le cunosc atunci, cu ocazia congresului nostru anual. De ce a fost nevoie să ne revedem atît de curînd? În circulara de convocare am indicat clar obiectivul: grave perturbații în clima globului terestru. De altfel, numeroasele dv. sezișări trimise la sediul institutului nostru meteorologic internațional sint materialul faptic pe baza căruia am socotit de cuviință să ne adunăm din nou și la un interval atît de scurt. Primele sezișări ne-au fost trimise de colegul nostru Ion Vîlsan din România, căruia îi revine meritul de a fi descoperit primul indiciu ce s-au verificat ulterior ca fiind concludenți în problema ce ne interesează. Institutul mulțumește stimatului nostru confrate și a socotit, dat fiind această situație specială a sa, că încredințîndu-i sarcina de a face un referat asupra acestei probleme va reuși să asigure bazele cele mai solide pentru o discuție rodnică.

Dăm cuvîntul, așadar, colegului nostru Ion Vîlsan, care va citi referatul d-sale.

În aplauzele asistenței, Vîlsan se urcă la tribună. Olaf Fiordsen îl zîmbi încurajator. Vîlsan scoase niște foi din buzunar și le așeză pe pupitru în fața sa. Apoi începu:

— Stimate colege, stimați colegi,

Acum citeva săptămîni, pe baza unor materiale factice, am ajuns la concluzia că un val de frig neobișnuit s-a abătut asupra Polului Sud și a vecinătăților sale imediate. Președintele nostru v-a înformat adineauri că am fost primul descoperitor de indicii în această direcție, dar acum, în fața dv., mă simt dator să fac o mărturisire pe care, în virtutea onestității principiale a omului de știință, nu pot s-o trec sub tăcere: primele sugestii le-am primit de la altcineva, de la o colegă din America de Sud, cu care am făcut împreună studii de specialitate în Elveția...

Murmure, șoapte, rumoare în sală. Cineva se ridică și spuse:

— Apreciam această sinceritate, dar ne exprimăm totodată mirarea și regretul că n-ați găsit de cuviință să invitați la această adunare și pe stimata noastră colegă din America...

Olaf Fiordsen privi și el întrebător la Vîlsan, cerînd parcă o explicație:

— N-am invitat-o, reluă Vîlsan firul vorbelor, pentru că... fosta mea colegă a dispărut... Da, a dispărut în urma catastrofei aeriene a „Meteorului“, dacă vă aduceți aminte, din ziua de 16 noiembrie 1978... cînd avoracheta intercontinentală se afla în zbor pe ruta ei obișnuită Paris—Buenos Aires...

În sală se făcu o tăcere mormintală.

Olaf Fiordsen se ridică de pe locu-i și propuse un minut de reculegere în memoria dispărutei. Asistența se ridică în picioare.

Apoi Vîlsan își continuă referatul. Asistența își notă cifre și date pe care, timp de două ore, meteorologul le aduse în sprijinul afirmației sale. În concluzie el spuse următoarele:

— Este neîndoișos că dacă se va menține viteza de 10 km pe zi, cu care înaintează actualmente valul de frig de la Polul Sud, atunci putem face calculul matematic al zilelor pe care le mai are de trăit

globul nostru: în vreo doi-trei ani, pământul va fi de nelocuit. Care sînt sarcinile noastre? Le putem grupa astfel:

Intii, stabilirea cauzelor ce determină acest val de frig:

Al doilea, legile sale de acțiune;

În al treilea rînd, pe baza cunoașterii cauzelor și a modului cum acționează valul de frig, să încercăm redresarea echilibrului climatic al globului terestru.

În acest scop, președintele ne-a convocat aici. Din dezbaterile acestui congres vom vedea ce măsuri trebuie să luăm spre a împiedica cataclismul iminent ce amenință omenirea și civilizația noastră actuală.

Cînd auziră ultimele cuvinte ale lui Vilsan, un grup numeros de ziariști o zbughiră zgomotos pe ușile aulei, și, în timp ce în sală mai răsunau aplauzele auditorilor, în redacțiile marilor ziare și ale posturilor de radioteleviziune se și discutau titlurile senzaționale ale edițiilor speciale ce urmau să împrăștie „urbi et orbi”¹ ultima veste: „METEOROLOGII REUNIȚI ÎN CONGRESUL EXTRAORDINAR DE LA STOCKHOLM PREVAD SFIRȘITUL PĂMÎNTULUI PESTE NUMAI DOI ANI”.

În pauza care urmă referatului ținut de Vilsan, pe coridoare fu o animație neobișnuită. Grupuri-grupuri discutau aprins și se pare în contradictoriu. Cînd se reluă ședința, la tribună urcă delegatul Canadei. A fost o ședință furtunoasă. Iaf-o în parte reconstituită pe baza bandei de magnetofon.

Delegatul Canadei:

— Domnilor,

Am ascultat cu toții, cu cel mai viu interes, comunicarea distinsului nostru coleg din România și-i sîntem recunoscători pentru senzațiile sale. În anul geometeorologic care s-a scurs, cred că descoperirile sale sînt cele mai importante și de aceea propun acordarea premiului „Marele curcubeu”, ca supremă distincție profesională, pentru merite, colegului nostru Vilsan.

(Aplauze. O voce din sală: „Trăiască știința meteorologică!...”
Asistența ovaționează în picioare.)

Dar, stimați colegi, pe cit de importantă este comunicarea confratelui nostru, pe atît de însemnate — dacă nu și mai însemnate — sînt urmările ei, de aceea am impresia că ne-am cam grăbit...

(O voce: „Cum adică? Explicați-vă!”)

Să fiu clar: oare am făcut bine că am adus la cunoștință marelui public fenomene pe care abia le constatăm și ale căror cauze nu le cunoaștem încă? Sau, mai bine zis, am procedat oare bine că am tras o concluzie gravă din observații încă neîndestul de verificate? Căci noi, nici mai mult nici mai puțin, am anunțat de la această tribună sfirșitul pămîntului! Pur și simplu, sfirșitul pămîntului... Și încă cu termen: în circa doi-trei ani de aici încolo. Avem noi oare dreptul să stîrnim valul de panică ce va cuprinde acum omenirea cită vreme nu avem toate datele problemei în fața noastră? Nu ne-am pripit? N-o să regretăm? Nu ne găsim oare în poziția unor alarmiști prostănaci? Așa trebuie să se comporte un om de știință? (Rumoare crescîndă în sală.) Mă întreb: dacă un astronom ar descoperi prin calcul o cometă care nici nu se zărește încă cu cele mai moderne telescoape și ar constata, tot prin calcul, că această cometă s-ar putea ciocni cu pămîntul, deoarece drumul ei intersectează orbita noastră exact în punc-

¹ În lumea întregă.

tul unde se va afla în acel moment și globul terestru, mă întreb: oare un astronom ar țipa în gura mare la toate răspintiile acest „adevăr“?...

(Rumoare. O voce: „Este cu totul altceva“.)

Nu e altceva! E același lucru. Imi amintesc că pe vremuri apărase o întreagă literatură mistică prevăzând sfârșitul pământului în diferite moduri: omenirea va pieri din cauză că pământul se va ciocni cu o planetă sau va trece prin coada incandescentă a vreunei nebuloase cu mii de grade temperatură, ori Soarele se va stinge, și globul terestru va fi acoperit de gheață, ori o altă planetă ne va „răpi“ atmosfera, cum am răpit-o noi Lunii, și atunci pământul va deveni de nelocuit, viața fiind imposibilă fără oxigen și așa mai departe. Există scriitori clasici în privința aceasta: Camil Flammarion, Upton Sinclair, Jack London etc. Și ei au pornit de la anumite „date“ observate de oamenii de știință ai timpului. Dar scriitorii sint scriitori, ei își pot permite orice fantezie, acesta e farmecul meseriei lor, pe cînd noi sintem cercetători științifici, oameni cu judecata rece, cărora imaginația le poate juca numai feste, noi sintem robii faptelor și ai cifrelor. Să nu încercăm a fi scriitori, căci vom fi și scriitori ratați, și meteorologi ratați. Să rămînem oameni de știință!

(Rumoare. Proteste. Voci: „Foarte bine!“, „Nu-i adevărat!“, „Așa-i! Are dreptate! Tăcere!“)

Am lansat acum acest „adevăr“ în lume de aici, de la această tribună cu autoritate științifică. Ia imaginați-vă o clipă ce efect va produce el în lume!...

(O voce: „Meteorologul n-are nevoie de fantezie!“. Rîsete.)

Cum doriți! Dar chiar dacă nu facem apel la imaginație, e de ajuns să răsfoim paginile romanelor cu subiectul „sfârșitul lumii“ din secolul trecut spre a ne reaminti ce se poate întîmpla. Panica va cuprinde masele, le va demobiliza, cei slabi cu duhul vor încruși brațele așteptînd cu resemnare clipa supremă, iar alții se vor deda la fărădelegi și josnicii spre „a trăi din plin“ ullimele zile ale vieții lor.

(Rumoare crescîndă. Voci: „Are perfectă dreptate! Astea-s speculații! Halal congres științific!“)

Și, în definitiv, pe ce ne bazăm? E drept, colegul nostru ne-a pus date la dispoziție. Noi înșine observăm de la o vreme fenomenul neliniștit al valului de frig. Dar să nu ne pripim. Faptele sint blocul de granit pe care se reazemă teoria. De pe piscul acestui bloc, noi putem prevedea efecte îndepărtate. Dar în cazul de față, faptele adunate de noi sint chiar atît de multe, de masive și de concludente încît pe baza lor să facem suprema prognoză: sfârșitul lumii peste doi ani? Cred că vom compromite tot viitorul acestei tinere științe, care este meteorologia, lansîndu-ne în speculații atît de hazardate. Să mai așteptăm! Să nu ne grăbim! Punctele trasate ca sarcină de referat sint bune. Să căutăm deocamdată a descoperi legile ce guvernează acest straniu val de frig. Să ștergem însă caracterul alarmist pe care acest congres e pe cale să-l adopte prin previziunea pripită mai sus menționată.

(Aplauze. Vacarm. Tumult. Voci: „Bravo!“)

Președintele: „Are cuvîntul Mohamed El Sabri, delegatul grupului de țări arabe“.

El Sabri: Permiteți-mi să iau cuvîntul dînd în același timp glas unei vechi povestiri arabe pe care poporul nostru, în marea sa înțelepciune, a creat-o cine știe cu cite secole înaintea noastră...

La cadiu vine Ali cu o reclamație: „Cadiule — spune Ali — ieri am închiriat măgarușul meu lui Etem Efendi ca să-l plimb la piramide. Fiind cald, Etem Efendi s-a oprit și s-a culcat la umbră sub burta măgarului. Eu i-am cerut un spor de 5 piaștri fiindcă i-am închiriat numai măgarul, nu și umbra lui“.

— Ai dreptate, i-a zis cadiul, să vină piritul!

Etem Efendi se înfățișă cadiului și-i spuse:

— Cadiule, am închiriat măgarul lui Ali pe o zi. Ali îmi cere 5 piaștri în plus pentru umbra măgarului. N-are dreptate fiindcă atunci când am închiriat măgarul l-am luat cu toate ale lui: coadă, urechi și... umbră. Umbra aparține măgarului ca și celelalte amintite. De aceea i-am spus că n-are decît să-și ia înapoi umbra, dar măgarul să mi-l lase, căci l-am închiriat în regulă.

— Știi că și tu ai dreptate! clătină cadiul din cap, vizibil încurcat.

Și așa, ascultînd ba pe unul, ba pe altul, cadiul le dădea dreptate pe rînd, fiecărui, fiindcă de fapt fiecare avea dreptate în felul său.

(Veselie. Rumoare. Voci: „Bravo!“ Aplaube.)

Dar să revenim la problema ce ne interesează. Colegul nostru Viitan are incontestabil un merit uriaș. Viitorul i-l va consacra fără îndoaială. Sînt foarte contrariat de severitatea cu care antevorbitorul meu a condamnat imaginația savantului. Dar oare Arhimede cînd și-a închipuit că prin sistemul pirghiilor poate arunca globul ferestru de pe orbita sa, dacă i se dă un punct fix în spațiu, a făcut o faptă condamnatibilă? Ce să mai zicem de Cuvier, care dintr-o falcă și un femur fosile a reconstituit un animal antediluvian? Oare toate ipotezele în știință nu se fac la început pe bază de imaginație?

De aceea socotesc că imaginația este absolut necesară savantului. În special meteorologului, pentru că în meteorologie există încă destul imprevizibil.

Țările pe care le reprezintă sînt extrem de interesate în evoluția valului de frig. Noi am „dispărea“ acoperiți de gheață cu mult înaintea Canadei, de exemplu, de aceea nu cred că trebuie să pășim atît de... precaut, de lent, în cercetările noastre. Ritmul trebuie, dimpotrivă, accelerat la maximum. Să nu facem un secret din primejdia mortală a valului de frig. Să nu lucrăm în taină, izolați. E bine să vorbim deschis, sincer. E drept, s-ar crea poate multe confuzii, mulți ar pescui în apă tulbură. Dar noi avem nevoie de colaboratori, de cît mai mulți colaboratori. În orice parte a lumii, oriunde, oricine, chiar dacă e profan în știința meteorologiei poate observa și ne poate comunica fenomene care pînă la urmă vor contribui oarecum la rezolvarea problemei. Cîți amatori anonimi n-au observat cu lunete primitive cerul instelat de vară și au făcut descoperiri importante pentru progresul astronomiei! Oare în meteorologie n-avem asemenea modești colaboratori?

În consecință, să nu ascundem nimic! Nu e nevoie, e drept, să fixăm un termen pentru... sfîrșitul pămîntului. Să se vadă totuși că primejdia aceasta este iminentă. Noi trebuie să prevenim omenirea că însăși actuala generație e în primejdie. Cred că e de ajuns ca s-o impulsioneze.

(Vorbitorul coboară de la tribună. Aplaube insufleteite. Vociferări. Un grup aleargă și întîmpină cu felicitări pe delegat.)

Președintele: „Are cuvîntul delegatul Filipinelor!“

Piearo Amatore este întâmpinat cu aplauze, fiind o figură cunoscută congresiștilor.

— Onorați confracți, drept să vă spun: nu bănuiam că discuția noastră va fi atât de animată.

În clipa de față cred că e prematur să dăm o sentință: Pământul va pieri de frig în atita vreme. Dar nu e rău că ne-am pus această ipoteză. Ea ne va stimula în cercetările noastre, care vor avea astfel un mobil precis, fapt ce are întotdeauna repercursiuni din cele mai bune asupra rezultatelor unei munci.

S-a întâmplat adesea în știință să se facă descoperiri teoretice și să se formuleze legi și principii cărora să nu li se întrezărească pentru moment nici o aplicație practică. Mai mult, s-au făcut unele descoperiri epocale din întâmplare sau chiar datorită unui accident.

Noi observăm acum un fenomen îngrijorător: un val de frig cotropește în mod constant emisfera australă. Dar poate că, studiindu-l mai temeinic, cunoscându-i legile, vom putea să abatem efectul său destructiv, ba chiar să-l deturnăm în așa fel încît să slujească scopurilor noastre constructive. Pentru moment, desigur, observațiile noastre asupra valului de frig răstoarnă toate legile anterioare descoperite de noi, semănînd derută în rîndurile noastre. Abia ajunseserăm și noi la unele succese în meteorologie: sincronizarea strictă a lucrărilor agricole în funcție de ploile locale, al căror regim cantitativ și calendaristic îl puteam indica în multe țări cu aproximativ 90%. Ba, cu ajutorul unor explozii artificiale în straturile superioare ale troposferei, creăm curenți aerieni locali favorabili condensării umezelii din atmosferă, precipitațiilor sub formă de averse. Și iată acum, ca să spun așa, din senin, acest uluitor val de frig... Deocamdată sîntem neputincioși în fața lui. Îl observăm numai. Dar cine știe dacă din aceste observații nu vom ajunge la generalizări, la abstractizări care să ne permită în cele din urmă cuceriri și mai mari în meteorologie.

Felicit din toată inima pe tînărul nostru coleg Vilsan și propun de asemenea decorarea post-mortem și a colaboratoarei sale dispărute în tragica catastrofă aeriană...

(Vorbitorul e întrerupt de aplauze aprobative.)

...și propun să ne adresăm Uniunii interparlamentare cu rugămintea de a face din problema valului de frig o problemă de stat, o problemă pentru fiecare guvern în sensul ca el să acorde tuturor colaboratorilor noștri cel mai larg sprijin.

În acest chip, „valul de frig” nu va mai fi un motiv de panică și speculații deșarte, ci va fi un fenomen studiat cu seriozitate, în mod organizat, oficial, ceea ce va folosi încrederii cu care ne va privi publicul și creditului moral ce ni-l va acorda.

Aplauzele continuă multă vreme după ce delegatul filipinez coborise de la tribună, auditorul dovedind astfel că prețuise expunerea sa cumpănită. Președintele consultă lista celor înscriși la cuvînt, dar aproape toți refuzară să mai vorbească motivînd că subscriu întru totul declarațiilor lui Amatore. Ca atare, președintele suspendă ședința, urmînd s-o reia după-amiază, cînd trebuia să se voteze și rezoluția către Uniunea interparlamentară.

Ajuns la hotel, Vilsan găsi imprimată pe banda magnetofonică a telefonului-televizor o comunicare ce i s-a făcut în lipsă din Buenos Aires.

„Maestre,

Permiteți-mi să vă felicit pentru triumful raportat azi la congres. V-am urmărit prin radioteleviziune. Datele expuse de dv. mi-au fost de mare folos. Într-o zi, fără îndoială, ne vom întâlni.

Al dv.

Igor Savciov — inginer agronom și meteorolog amator“

CAPITOLUL X

*Unde, revenind în oaza deșertului de gheață,
aflăm o parte din taina ce o învăluie*

— Requiescat in pace et lux perpetua luceat eis¹! se aplecă binecuvîntînd padre Giovanni și aruncînd totodată un bulgăre de țărînă peste sicriul coborît în groapa proaspăt făcută.

Frații canadieni începură să arunce lopeți cu pămînt și să acopere mormîntul. Cei de față ieșiră încet, în grupuri, din cimitir.

Era un loc curios cimitirul acesta. N-avea prea multe mormînte, iar la căpătîiul lor străjuia numai cîte un stîlp de piatră, înalt de un metru. Pe fiecare era sculptată cîte o figură ciudată: un urs, un bizon, o coadă de lup, o pană de vultur... Incolo nici o inițială, fotografiile sau inscripții, cum se obișnuiește să se incrusteze pe pietrele funerare.

Martin Stevenson înfîgea acum prima cruce în acest cimitir. Pe ea scrisese:

Anita Legrain

născută la 2 aprilie 1900 la Paris

decedată la 12 februarie 1979 la Pol-city.

— Îmi dai voie să-l duc eu? se oferă Chandra Rajipur să ia patefonul de la Madeleine Marquand.

Numai cu cîteva minute înainte, patefonul răsunase în micul cimitir cîntînd valsul „Dunărea albastră“, așa cum bătrîna doamnă lăsase cu limbă de moarte să i se cînte.

Padre Giovanni îi ajunse din urmă:

— Este primul mort pe care-l slujesc în această blestemată țară...

— Noi am mai îngropat cîțiva dincolo de bariera de gheață, dar nu erai cu noi, părinte, spuse comandantul aeronavei.

— Ah, amenința Duarez cu pumnul, ticălosul de Machiavel! O să ne-o plătească scump corcitură asta!

— Te înșeli, nu-î corcitură, e patagonez adevărat ca și ceilalți, interveni comandantul aeronavei.

— Asta e capul de viperă pe care trebuie să-l strivim aici în Pol-city, zise Duarez sfărîmînd cu piciorul un bolovan din drum. Altfel vom putrezi cu toții, unii mai devreme — ca bătrîna pe care am îngropat-o adineauri —, alții mai tirziu. Dar sfîrșitul va fi același.

— Mai am lista pasagerilor de pe „Meteor“, scoase comandantul o hîrtie din buzunar. Au fost în total 137 de oameni, cu personal de

¹ Să se odihnească în pace, și lumina cea veșnică să-i strălucească (lb. lat.).

deservire, navigator și mecanic. Nu mai răspund azi la apel următoarele persoane dispărute, răpite, ucise sau moarte de frig și foame, acestea pe care le-am însemnat cu o cruciuliță pe margine: prof. Saratoga, Pepitta Saratoga, Jack Falada, primul mecanic, Hans Weber, Wilhelm Orenburg, Prospère François, Eugen Radovan, Georg Sandor, Vicente Bonifacio, toți din personalul navigator și de deservire, Louis Osterwald, trompetist, și Anita Legrain, ultima în ordine cronologică.

— Astea-s pierderile „de efectiv“ pe trei luni! dădu amărit din cap moș Green, bătrînul excowboy, care mergea șchiopătînd ceva mai înaintea lor. Putem face socoteala pe degete în cîte trimestre nu va mai rămîne viu nici unul dintre noi.

— Am citit pe vremuri o carte de reportaje care a făcut senzație, spuse Madeleine Marquand. Se descria într-unul din reportaje viața infernală pe care o duceau bieții lucrători din minele de mercur ale Spaniei pe la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Nici un miner nu trăia mai mult de doi ani în condițiile de muncă de atunci. Se intoxicau cu emanațiile argintului viu, le cădeau părul și dinții, și pînă la urmă survenea moartea, o moarte lentă, îngrozitoare, care le sugea vloga din trup zi cu zi, oră cu oră, otrăvindu-l cu veninul mortal al mercurului. Am impresia că soarta asta ne așteaptă și pe noi.

— Intii îi sfișii beregata patagonezului, se răsti infuriat Duarez, și pe urmă pot să mor! Noi avem haine de protecție cu care intrăm în mină. Pe noi emanațiile radioactive nu ne ating.

— M-am întreat de multe ori la ce dracu îi trebuie „guvernatorului“ afita minereu de uraniu? se întoarse excowboyul din nou spre ei.

— Eu cred că nici nu există „guvernator“. Cred că ticălosul de Machiavel e guvernator aici! ripostă Chandra Rajipur.

— Asta-i o colonie de patagonezi, n-ați observat? le atrase comandantul atenția. N-am văzut pînă acum nici un alb, numai poștitanii de astea măslinii cu uitături poncișe și cu vorba aceea repetată pe care o folosesc între ei ca să nu-i înțelegem noi.

— Au crăpat și dintre ei destui în mină pînă acum! făcu don Rodrig.

— Cred că au mai rămas totuși vreo cîteva duzini! Nu observi cum îi cruță căpetenia? Schimbul lor e de numai trei ore, al nostru e de șase, le atrase atenția Rajipur.

— Și femeile lor nu lucrează în mină, preciză Madeleine. Și nu poți scoate nici o vorbuliță de la ele. Am încercat eu să le trag de limbă, dar totul a fost zadarnic.

— Ce-ar fi, părinte, să încerci să faci prozești pe aici? glumi comandantul. Un misionar adevărat de asta s-ar apuca!

— Au zeii lor și tare mă tem să nu le cadă într-o zi și vreunul dintre noi jertfă. O femeie m-a întreat odată dacă crucea de pe pieptul meu este „totemul“¹ nostru. Ei, ce spuneți de asta? îi întrebă preotul.

— Nu te teme, părinte, dumneata, care porți „totemul tribului nostru“, n-o să fii sacrificat, căci ești, prin însuși acest fapt, „tabu“²! rise comandantul.

¹ Strămoșul.

² Intangibil, sfînt.

— Apropo, duse comandantul iar mâna la buzunar și scoase lista pasagerilor aeronavei, ar trebui să-l rugăm pe Machiavel să ne dea voie să aducem osemintele morților noștri din pustiul de gheață în cimitir.

— Dacă-i vorba de intervenție, apoi să recurgem la telereporterul Bujor! Sugeră Duarez. N-ai văzut că are trecere la guvernator?

— Deocamdată Andrei e bolnav și e la infirmerie! îi anunță Madeleine.

— E ceva grav? se interesă comandantul.

— Cine poate ști? Ieri a fost încă perfect sănătos.

— Atunci să trecem pe la el să vedem ce are! decise don Rodrig.

Și grupul porni spre infirmerie.

Cînd intrară mai apucară să vadă din spate o soră care, cu o compresă în mîna, tocmai ieșea din cameră pe o altă ușă.

Telereporterul, congestionat la față, cînd dădu cu ochii de ei, tresări și le aruncă o privire ciudată; puteai să juri că, în loc să-i facă plăcere, vizita prietenilor săi îl enerva. Ba s-ar fi putut spune că manifesta chiar nerăbdare să-i vadă plecați. Nu scoțea nici un cuvînt și se uita mereu la ușa pe unde ieșise sora, așteptînd-o parcă să revină.

Văzîndu-l atît de indispus, prietenii săi nu mai stăruiră; se retraseră pe rînd și cit mai repede.

— Bietul Bujor, trebuie să aibă febră mare! se mulțumi să-l căineze bătrînul Green.

Intr-adevăr, ce se întimplase oare cu Bujor?

Dacă cu jumătate de oră înainte l-ar fi observat cineva pe ascuns ar fi văzut cum telereporterul scoate de sub pernă un bilet și-l citește — pentru a nu știu cîta oară în ziua aceea. Biletul cuprindea numai cîteva cuvinte, era scurt, iar scrisul îi păru cunoscut lui Andrei.

„Ia o doză masivă de cretă ca să-ți ridice temperatura și internează-te urgent la infirmerie!”

Numai atît. Nimic mai mult; nici măcar o iscălitură, fie ea și indescifrabilă. Cine îi trimisese biletul? Și oare lui îi era adresat sau altuia? Îl găsisese la cină, înfipt în bucată de pîine, pe care o lua întotdeauna de pe teigheaua de distribuție înainte de a se așeza la masă.

În primul rînd a crezut că-i o farsă. Dar cui îi ardea de farse? Munca grea, istovitoare, din mîna numai la astfel de glume nu pre-dispunea!

Ceva trebuia să fie la mijloc. Andrei se decise să asculte de prescripțiile biletului. A doua zi, fu internat. De altfel la Pol-city Machiavel avea interesul să vindece pe bolnavii de boli ușoare căci îi lipsea cumplit mîna de lucru. Numai cei gravi, fără nici o speranță de vindecare, „erau scoși din inventar și aruncați la rebut”.

Andrei simți oarecare jenă cînd se văzu în patul infirmeriei. Îi era, oricum, penibil că trîndăvea în cearșafuri albe, în vreme ce tovarășii săi de muncă se vlăguiesc în măruntăiele pămîntului. „Chiulul” i se părea partea cea mai grea de suportat din tot acest episod.

O soră deschise ușa, îl întrebă cum se simte, apoi trase jaluzelele ferestrelor. Andrei protestă: lumina nu-i făcea nici un rău. Dar ea duse degetul la buze în semn de tăcere, întredeschise precaut o ușiță ce dădea în altă sală și, după ce mai aruncă o privire scrutătoare prin cameră, se strecură tiptil afară.

Andrei se întoarse cu fața la perete.

Ușița se deschise iar, dar el nu se mai deranjă. Cu coada ochiului însă văzu sora reintrind cu o compresă pe care probabil voia să i-o pună pe frunte. Atunci întoarse capul și vru să spună că n-are nevoie de compresă, dar nu mai era aceeași soră; alta, o figură pe care ar fi putut să jure c-o cunoscuse cîndva, se aplecă peste patul său și-l privi cu niște ochi mari, negri... ochi care, sub boneta cu boruri largi de călugăriță, îl priveau cu totul altfel de cum privește o infirmieră.

— Nu mă recunoașteți, signor? Eu v-am trimis biletul!

Andrei fu cit p-aci să sară din pat:

— Signorina Pepitta!

Argentineana îl împinse ușurel cu palma înapoi:

— Liniștiți-vă, signor! Vorbiți încet, vă conjur!

— Trăiești, signorina! Cum mă bucur! Credeam că... atunci ai dispărut fără urmă. V-au răpit...

Pepitta se duse în virful picioarelor pînă la ușă, o deschise și aruncă o privire pe culoar. Apoi reveni:

— Mi-e frică să nu ne surprindă cineva. Dacă intră cumva vreo persoană străină, voi lua compresa și voi ieși pe ușiță, să știți!

— Signorina, ce s-a întîmplat cu dv.? V-au răpit patagonezii... Tocmai îmi scriați un bilet... Vai, signorina, se ridică Andrei într-un cot, cit sint de mîhnit că s-a întîmplat nenorocirea să pierd scrisoarea dv. l... Mi-a furat-o... omul acela care era cu mine în avora-chetă. Dorea să vă cunoască adresa. Spera s-o afle din scrisoare... N-am fost precaut, signorina... Regret din suflet că v-am necăjit... Credeți-mă!

— Vă cred! Dar vă rog, vorbiți mai pe șoptite și fiți mai calm! Dacă ne surprinde cineva?

— Am febră, am 40 de grade, zîmbi Andrei, am scuze pentru agitația mea... Dar spuneți-mi ce s-a întîmplat cu dv.? De ce n-ați apărut pînă acum? De cine vă feriți să nu ne surprindă? Ce-i cu biletelul pe care l-am găsit în piine?

Pepitta desfăcu compresa și o puse pe speteaza patului:

— În ciuda celor întîmplate, mai am încredere în dv. ca și în prima clipă cînd v-am încredințat o scrisoare de mare importanță... Fiindcă... sînteți compatriotul logodnicului meu... În stîrșit...

— Să nu mai vorbim de asta!

— ... și acum tot o taină vă voi mărturisi. După ce m-au răpit patagonezii, căpetenia lor, Machiavel...

— ... creatura aceea imposibilă!

— ... închipuiți-vă ghinion pe capul meu: Machiavel s-a îndrăgostit de mine!

— Nu-i de mirare, signorina!

— Să lăsăm glumele galante! Acest patagonez vrea să-i devin soție! Mi-a propus deschis. Este îngrozitor!... Dacă nu există scăpare, mă sinucid...

Andrei îi apucă brațul:

— Curaj! Sîntem numai o mină de oameni, dar asta nu se va întîmpla!

— Mă ține prizonieră în apartamentele sale. O patagoneză mă supraveghează îndeaproape. Femeile, chiar patagoneze, au totuși slăbiciuni. Oricărei femei, de altfel, îi plac podoabele; mi-am corupt gardiana dăruindu-i o splendidă broșă de aur și diamante. Așa s-a făcut că ți-am putut strecura biletul și am venit aici...

— Mă voi sîtului cu prietenii mei și...

— Încă nu!

— De ce? Sînt oameni minunați! Tot unul și unul!

— Sînt convinsă, dar n-a sosit încă momentul. Trebuie să căutăm să găsim ceva sigur... Eu îl cunosc acum foarte bine pe Machiavel. Să nu cumva să afle ceva vreo iscoadă înainte de a fi totul pregătit. S-ar răzbuna fără milă. E feroce. Este unul dintre ultimii descendenți ai căpeteniei Colț de stîncă, șeful patagonezilor din Țara de Foc. E o istorie întreagă cu ei. De fapt trebuie să ți-o spun ca să te pun în gardă. Vei vedea că nu trebuie să-i subestimezi. Sînt puternici, sînt bogați, sîntem cu totul în mîinile lor momentan. Eu am izbutit să-i cunosc mai întîm decît voi și știu ce planuri urzesc.

— Ni le-a cam spus și nouă. Dar ne-a mai spus că există și un guvernator...

— Da! I-adevărat. Dar Machiavel-Gheară de puma rezolvă totul.

— Signorina, zîmbi Andrei, Machiavel s-a îndrăgostit de dv., dar și de mine s-a îndrăgostit aici o femeie... Poate putem folosi aceste... mici amoruri în interesul salvării noastre și al prietenilor noștri.

— Cine te iubește? strînse Pepitta compresa de pe spătarul scaunului, vădit interesată.

— Vedeți, eu sînt iubit de departe... în taină. Asta-i mai nostim. Pînă azi n-am putut afla cine, dar însuși Machiavel-Gheară de puma mi-a comunicat acest lucru.

Pepitta se încruntă.

— Trebuie să fie vreun șiretlic la mijloc!

— Mi-a spus că, datorită rugămintelor unei patagoneze pe lingă guvernator, s-a organizat expediția de salvare care ne-a găsit în pustiul de gheață.

Pepitta pufni în ris, apoi, speriată, își acoperi gura cu palma, uitîndu-se temătoare în jur:

— Dacă-i așa, apoi „eu sînt patagoneza“.

Andrei se înfundă în perne:

— Dumneata? Cum?

— Eu am intervenit, dar nu pe lingă guvernator, ci pe lingă Machiavel însuși... Deși prețul acestei intervenții a fost destul de mare. Am vrut însă să vă am pe toți în jurul meu. N-am vrut să piară nimeni dintre voi...

— Ce preț, signorina? se încruntă Andrei.

— I-am promis că... dacă pînă într-un an nimeni din lumea civilizată nu ne va da de urmă, ca să ne salveze, mă voi căsători cu el! suspină Pepitta așezîndu-se pe marginea patului.

— Fiți pe pace! N-o să stăm noi un an întreg cu mîinile în sin. Dar ce-i cu oaza asta înconjurată de gheață? E adevărat că ne aflăm la Pol? E cu puțință acest lucru?

Pepitta îl privi lung.

— Am aflat unele lucruri... Machiavel este extrem de orgolios, și uneori orgoliul l-a împins să-mi facă destăinuri. Bineînțeles nu mi-a spus decât ce a vrut el. De pildă mi-a făcut un mic istoric al acestei oaze...

— Da, signorina? se bucură Andrei. Atunci înseamnă că i-ai cîștigat oarecum încrederea!

— Deloc! A făcut-o numai ca să-mi dovedească originea sa... nobilă! Pretinde că nu e patagonez de rind... Istoria e cam lungă, se deplasă Pepitta din nou la ușă ascultînd dacă nu se auzeau pași pe coridor.

Apoi, revenind lîngă pat, despăturî iar compresa punînd-o pe spătar.

— Cînd Magellan trecea acum cîteva sute de ani cu corăbiile sale prin strîmtoarea ce-i poartă numele, care unește apele Atlanticului cu cele ale Pacificului, a zărit pe țărmuri niște focuri aprinse de indigeni, focuri ce i-au semnalat țărmul și l-au ferit de a se sfărîma de stînci. Magellan a pus acestei regiuni din America de Sud numele de „Țara Focului“, în amintirea focurilor aprinse de indigeni. Ulterior Darwin și alți cercetători care au trecut prin același loc au constatat că locuitorii acestui ținut aparțin unor triburi primitive pe treapta cea mai de jos a umanității. Trăind în cete nomade, veșnic în căutarea hranei, băștinașii aceștia, denumiți mai tirziu patagonezi, erau dați ca exemplu de primitivism. Între altele, ei își mincau propriii părinți cînd îmbătrîneau și deveneau o povară pentru restul tribului. Desigur că condițiile vitrege de climă și sol în vremuri de calamitate și instinctul de conservare la ei — singur și atotputernic călăuzitor — îi îndemnau la acest act.

„Civilizația“ europenilor i-a gonit din ce în ce mai spre sud, în locuri mai neprimitoare, cu climă și mai insuportabilă, unde încet, încet spița lor pierea în mod sigur, decimată nu numai de boli și lipsuri, ci și de alcoolism — această plagă pe care albiu au adus-o cu ei și au transmis-o nenorociților de patagonezi spre și mai marea lor nefericire... Pe la sfîrșitul secolului al XIX-lea mai existau doar 2.000 de patagonezi în toată Țara de Foc și insulele mărginașe. Mizeria și otrava alcoolului i-au redus la vreo 200 pe la mijlocul secolului nostru. Dintre aceștia o parte fugise departe în sud, și nimeni nu mai știa nimic de ei. Alții se încrucșară cu albiu și dădură generații de mețiși din ce în ce mai lipsite de caracterele rasei originare. Cîțiva însă izbutiră să învețe carte. Veniră la oraș și căpătară o educație corespunzătoare, citadină. Datorită instrucției primite, „ultimii mohikani“ își dădură seama de unde se trage nenorocirea. Printre ei se afla și tînărul Gheară de puma, trecut în matricolele colegiului iezuiților din Punta Arenas sub numele de Machiavel. Bunicul său fusese ultimul șef al tribului Foca albă înainte de dizolvarea și împrăștierea lui în lumea largă. Iar tatăl său fusese spinzurat pentru jaf și omor la drumul mare. Machiavel avea atunci numai trei ani. Mama lui l-a depus la poarta mănăstirii „Madona“ din oraș. Asta a aflat-o Machiavel mai tirziu, cînd unul dintre hoții întovărășiți cu taică-său l-a vizitat cu ocazia majoratului său și a finut să-i spună toate aceste amănunte... Din acea clipă, Machiavel a început să se simtă mai mult Gheară de puma decât Machiavel. Instrucția primită i-a deschis mai bine ochii, iar vorbele ocnașului, pârtaș pe vremuri la fărădelegile tatălui său, l-au biciuit cumplit.

Începu să caute pe membrii risipiți ai tribului. l-a găsit prin

circumi, ferme, fabrici, i-a întilnit eersind, i-a văzut umiliți, ostraci-zași, vagabondind fără rost în așteptarea morții, care să le impli-nească amarul destin și să-i stringă de pe drumuri.

Atunci a jurat răzbunare. Un fel de „bellum omnia contra omnes“¹. Nu știa încă în ce fel își va împlini vendetta², dar glasul străbunilor săi exterminați de albi îi cerea acest lucru, iar el socotea că are datoria, ca unul dintre ultimii lor reprezentanți, să-l impli-nească.

Așa a luat ființă asociația teroristă „Răzbunarea indianului“, al cărei șef era Gheară de puma. Ea reunea pe ultimii patagonezi, vreo câteva duzini, ciți mai rămăseseră în viață.

Într-o zi, un gauchos din bandă povesti căpeteniei că a văzut o minune: „un vrăjitor care îngheață apele“. În realitate acest gauchos asistase la o experiență pe care un inventator o făcea cu un aparat de produs frigul la distanță.

Machiavel intră în legătură cu acest inventator, care din neferi-cire era un... om obsedat de o idee fixă, un maniac. I-a fost ușor să se înțeleagă cu acest iresponsabil. Au pus la cale jefuirea tezaurului unei bănci, lucru pe care l-au realizat prin înghețarea paznicilor cu ajutorul aparatului de produs frig. Astfel banda a pus mâna pe o sumă formidabilă de bani. Acum se putea trece la o acțiune mare pe care cei doi, căpetenia patagonezilor și inventatorul, o ticluiseră în capetele lor înfierbintate încă de mult...

Pepitta se ridică brusc de pe pat; afară se auzeau glasuri, pași pe coridor... Luă compresa de pe marginea patului și ieși grăbită tocmai în clipa cînd grupul prietenilor lui Bujor, întorși de la cimi-tir, intrau în cameră.

Ce vizită inoportună!

Andrei nu mai putea de necaz. De altfel această stare se citea și pe figura sa, profund nemulțumită. Bunii săi prieteni au pus pe seama febrei comportarea lui Andrei și de aceea s-au retras nu-maldecit.

Dar telereporterul a așteptat apoi zadarnic să mai apară Pepitta pe ușiță cu compresa în mînă. Probabil că n-a mai putut veni sau i-a fost frică să n-o descopere cineva.

CAPITOLUL XI

Ne arată cum se pescuiește în apă tulbure

Pe bulevardul Trinidad din Buenos Aires stăteau față în față două clădiri, adevărate opere de artă, ce se înfruntau reciproc etafin-du-și splendorile arhitecturale,

Pe partea numerelor cu soț se afla catedrala Santa Catalina, masivă, în stil roman, pe a cărei turle strălucea noaptea o imensă cruce fosforescentă, vizibilă din orice parte a orașului.

Peste drum, zgîrienorul bursei, cu sutele de ferestre sclipitoare și cu balconașele escamotabile ca niște fluturași, nu-și stîngea lumi-nile nici ziua, nici noaptea.

Dacă ai fi făcut o statistică, n-ai fi putut spune cu precizie care din cele două instituții are mai mulți vizitatori. Dimineața agenții

¹ Războiul total contra tuturor (lb. lat.).

² Denumirea dată în Sicilia răzbnării necruțătoare.

intrau in catedrală mai înainte de a merge la bursă, pentru că o superstiție, ajunsă tradiție, cerea acest ritual în scopul unei „captației benevolentiae”¹ din partea providenței, iar cei care în cursul zilei câștigau la bursă dădeau și pe la Santa Catalina spre a mulțumi cerului și a lăsa cițiva gologani în „cutia milei”, care devenise, datorită acestei practici, un fel de „caniofă”² a bursei și în același timp un barometru extrem de sensibil al fluctuațiilor bursiere: cind era plină marca urcarea cotelor, cind era pe fund, scăderea lor.

De trei zile, cutia milei era plină pină la refuz. Padre Michele nu mai prididea să numere banii și se gîndea serios să înceapă golirea casetei de două ori pe zi, pentru că o dată numai, ca pină acum, nu mai era suficient.

Ce se întimplase?

E adevărat că bursa cunoștea o animație neobișnuită, dar nu numai urcarea formidabilă a acțiunilor celei mai noi societăți, „Venus & Co.”, era cauza pentru care curgeau gologanii în „cutia milei”, ci, ca să fim drepti, și pateticele predici pe care le ținea padre Michele în fiecare marți și joi de la înălțimea amvonului sculptat ca o dantelă fină.

Să fim mai expliciti.

Este drept că în ultima vreme afacerile bursei scăzuseră simțitor. Congresul meteorologilor de la Stockholm lansase în lume o știre care a produs efectele unei bombe. În primele săptămîni după ce s-a cunoscut reala amenințare a valului de frig, înșiși meteorologii, speriați de consecințele pe care panica le-ar produce în lume, au căutat să atenueze efectele acestui șoc. În interviurile din presă și radiotelevizate, în reportaje și în articole, în conferințele de popularizare, ei au prezentat chestiunea valului de frig ca un fenomen în orice caz nu într-atît de îngrijorător pe cît s-a crezut.

Dar în curînd știrile și reportajele publicate de la fața locului începură să dea de gîndit opiniei publice. Corespondențele primite confirmau înaintarea constantă și concomitentă a valului de frig în emisfera australă. Primii refugiați trebuiră să se deplaseze la rudele sau cunoșcuții lor mai din nord, iar zvonurile împrăștiate cu această ocazie se întinseră cu mare repeziciune. Faptul că meteorologii nu puteau da nici o explicație plauzibilă din punct de vedere științific sporea confuziile și temerile.

Ca să contracareze influența acestei psihoze, unii publiciști începură să scrie articole și să țină conferințe în care se străduiau să convingă publicul, făcînd „un istoric al tuturor sfîrșiturilor pămîntului” prezise pină atunci, că această gogoriță nu e „nouă sub soare” și că în fiecare secol de cînd există omenirea s-au găsit profetei care să procească sfîrșitul ei.

În unele țări din America și Europa, marii afaceriști n-au lăsat să le scape acest senzațional prilej de îmbogățire. Astfel editurile lor au reeditat cărți de mult uitate: „Sfîrșitul lumii” de Camile Flammarion, „Cataclismul” de Upton Sinclair... etc.

Edițiile acestea s-au epuizat ca piinea caldă, deși aveau tiraje uluitoare.

Casele de filme nu s-au lăsat mai prejos. Intii au adaptat pentru

¹ Captarea bunăvoinței.

² Remiză ce se percepe la jocurile de noroc de la jucători.

ecran respectivele opere, apoi scenariștii au compus filme noi pe tema aceasta.

Scriitorii cu renume fură captivați de idee și garantară cu semnătura lor tot felul de nuvele și romane fantastice pe această temă. Ideea sfîrșitului lumii deveni prezentă în teatru, în muzică, în sculptură ca și în pictură de altfel, iar în balet, grandioase înscenări simbolice pline de expresivitate ritmică și captivante ca spectaculozitate tratară același subiect cu multiple posibilități scenice.

Moda fu și ea influențată. Marile case lansară ultimul model de rochie „pelerina morții” și ultima creație pariziană fusta „faldurile frigului”. Bărbaților li se recomanda ceva practic: demiul „antiger”, croit special contra apropiatului val de frig.

În magazinele de jucării se vindea pentru copii o piesă care pînă nu de mult nu exista decît la muzeele arheologice: amnarul cu cremene — „ca să se învețe din vreme cum să facă focul cu mijloace primitive”, glăsuiau instrucțiunile cu „modul de întrebuințare” puse alături.

Dar valul de frig nu știa de glumă!

El înainta mereu cu fatala și constanta sa viteză, urcînd încet, dar sigur, mereu mai spre nord.

La început, nu cu toată convingerea, dar mai pe urmă din ce în ce mai convinse, academiile luară în discuție problema valului de frig. Membri marcanți făceau tot mai des „comunicări” în legătură cu această chestiune, iar cînd tomurile destul de numeroase publicate nu mai satisfăcuseră pe specialiști se creă un „Institut de eschimologie” cu sediul într-un arhipelag din Marea Baffin, unde cercetători din lumea întreagă își dădeau concursul pentru a studia la fața locului viața eschimoșilor. Scopul acestor studii era „cunoașterea metodelor primitive de luptă contra frigului sau de acomodare la ger”.

Cu această ocazie, unii cercetători științifici mai tineri făcură și imprudențe: șapte din ei pieriră înghețați, și numele lor va figura întotdeauna printre primele victime jertfite molohului acestuia — valul de frig. Mai tîrziu experiența locuitorilor din aceste regiuni fu atît de prețuită, încît trei eschimoși și doi laponi deveniră membri onorifici ai academiilor din Berlin și Madrid, în semn de mulțumire pentru serviciile aduse uneia dintre cele mai noi științe ce luase ființă pe lume: „frigologia”.

Dar cea mai răsunătoare știre a fost înființarea societății pe acțiuni „Venus & Co.”, ultima „afacere în stil mare a capitalismului”.

Un grup de „oameni de afaceri” dădură dovadă de „spirit comercial” și de „inițiativă creatoare” — cum specifică prospectul — punînd bazele sus-numitei societăți anonime pe acțiuni cu scopul de a „coloniza terenurile virgine din planeta Venus cînd pămîntenii vor porni exodul, goniți de valul de frig de pe ultima bucătică de pămînt necotropită de lîntoiul de gheață”.

Societatea vindea parcele de teren în Venus tuturor doritorilor de proprietate particulară extraterestră. Prețul nu era exagerat: un dolar hectarul.

Afacerea, deși denunțată de presă ca fiind cea mai crasă escrocherie a secolului, luă o amploare extraordinară. Oamenii se încăpățîneau să cumpere „castele în Spania” — cum zice un vechi proverb spre a desemna iluzii deșarte. Acțiunile societății creșteau ameșitor. Nimeni nu voia să le dea din mină.

O altă serie de „oameni de afaceri”, mai întreprinzători decît

primii, lansară o afacere și mai formidabilă: societatea de asigurări „Terra”. Pentru o sumă într-adevăr modică, numita societate se obliga să achite contractantului unei astfel de asigurări costul integral al loturilor extraterestre în cazul că proprietarul lor le va pierde!...

Afluența în primele zile când s-au deschis ghișeele de asigurare a fost atât de mare încât s-a dublat numărul contoarelor automate de contractare în toate sucursalele principale din marile orașe ale Americii.

Față de această stare de lucruri, a socotit potrivit și padre Michele să intervină. Predicile sale fulminante începură să vibreze în catedrală îndemnând credincioșii la pocăință și cumpătare și la pregătirea pentru apropiata — mai mult ca oricând — „clipă de apoi”.

În aceste împrejurări este explicabil — desigur — de ce „cutia milei” se umplea vertiginos, iar padre Michele se gîndea serios s-o golească de două ori pe zi, nu o dată ca pînă atunci.

CAPITOLUL XII

*Al cărui titlu poate fi și „cherchez la femme” **

— Închipuți-vă pentru ce m-a chemat Machiavel! Intră Madeleine îmbufnată în sala de mese luînd loc alături de meseni.

— Deocamdată ia o porție de spaghete, că pe urmă se răcesc și nu mai fac doi bani! o sfătui don Rodrig Duarez, iar Martin Stevenson, canadianul, îi și împinse o farfurie cu macaroane în față.

— În orice caz, e cam nepoliticos individul! Putea să te rețină la masă! sublinie malițios Jimmy mecanicul.

— Ba, drept să spun, începu Madeleine să înfulece din spaghete, cred că tocmai faptul că nu m-a invitat la masă a fost supremul lui gest de gentilețe. În fond n-a vrut cine știe ce mare lucru: să fac un glob terestru cu un diametru de trei metri pe care să reprezintă toate țările din lume.

— Ce idee! se miră excowboyul. De cînd i-a venit chef de jucăria asta?

— Nu-i pentru el, e pentru guvernator!

— Iar cu „gogorița” asta: guvernatorul! se înfurie Duarez.

— Nu, răsuci Madeleine spaghetele pe furculiță, există reatmente un guvernator!

— L-ai văzut? se interesă canadianul. Dacă ai reușit să-l vezi, meriți încă o porție de spaghete.

— Nu, dar a vorbit cu mine prin microfon. Mi-a dat lămuriri cu privire la globul terestru, cum să l-i fac.

— Nu cred în povestea cu guvernatorul, făcu comandantul un semn dezaprobat. Ce nevoie este aici de un guvernator? La ce bun? Pe cine reprezintă el și în numele cui guvernează?

— Ba există! Și, judecînd după vocabularul și felul lui de exprimare, se pare că-i un om cultivat... chiar spiritual.

— Cîte poate observa o femeie și cît de repede! filozofă Chandra Rajipur în timp ce se ridică de la masă.

— De altfel Machiavel mi-a spus de mult că guvernatorul are nevoie de un geograf, adăugă Madeleine.

* *Cherchez la femme!* = caută femeia! zicătoare franceză cu accepția: o femeie este întotdeauna pricina.

Apoi către Andrei Bujor :

— Să nu pleci ! Am să-ți vorbesc ceva !

Rînd pe rînd, ieșiră toți comensii. În cele din urmă nu mai rămăseseră decît Madeleine și telereporterul.

— Andrei, își apropie profesoara scaunul, avea dreptate Rajipur că o femeie observă multe. Știi pe cine am avut prilejul să zăresc la Machiavel ? Pe fata aceea a profesorului Saratoga, care a dispărut — știi tu — răpită de indieni, în vreme ce ședea pe un șezlong în poiană, încă din primele zile ale aterizării forțate a „Meteorului“.

— Pepitta ?

— Da ! Și mă mir că nu ești prea surprins. De altfel ea însăși s-a strecurat pînă la mine, cînd am rămas singură în cameră spre a face unele măsurători, și ce crezi că m-a întrebat în primul rînd ? De tine ! il amenință Madeleine săgălnic cu degetul. Apoi m-a rugat să te aduc miine cu mine printre lucrători. Neapărat ! M-a implorat chiar. Dar în același timp m-a conjurat ca nu cumva să scap cuiva o vorbuliță. Ștregarule ! rise profesoara aprinzîndu-și o țigară. Vă cunoașteți mai de mult ?..

Apoi ridicîndu-se :

— Așadar, miine la 8, mergem la lucru, da ?

*
*
*

În sfîrșit, clipa mult așteptată sosi.

O slujnică deschise ușa și, făcînd cu degetul arătător un gest discret, chemă pe Andrei la ea.

Madeleine nu scăpă nimic din toată scena, dar se prefăcu că n-a băgat de seamă. Iar cei doi timplari și vopsitorul nu acordară nici o importanță acestui fapt.

Tăcut, Andrei o urmă pe slujnică.

Nu străbătu decît un scurt culoar. În dreptul unei uși, o mină îl trase încetîșor pe telereporter înăuntru.

— Signorina, ce bine-mi pare !

— N-avem timp de pierdut. Machiavel a coborît deocamdată în puțul F, cel mai adînc puț al minei. O să treacă cel puțin o oră pînă se va reîntoarce. Te-am chemat pentru că trebuie să ne grăbim...

— Toemai...

— Trebuie să intrăm prin orice mijloace în comunicație cu restul lumii !

— Pol-city are o instalație de radio puternică, dar ce folos...

— Nu ! Pe calea aceasta nu-i posibil.

— Și de-ar fi, signorina, ce poziție indicăm ? Cunoaștem noi coordonatele acestei oaze ?

Pepitta își înveli înfrigurată umerii cu șalul :

— Da : Polul Sud. Aproape de polul geografic Latitudine 88°15' ; longitudine: 60°47'18" vest de Greenwich.

Andrei își notă repede datele într-un carnețel, apoi închizîndu-l :

— Sper că sînt exacte !

— Precise ! făcu Pepitta un gest liniștitor cu mîna. Dacă iscoadele lui ar afla ceva, Machiavel și-ar pierde orice încredere în mine.

— Signorina, de ce nu căutați să vorbiți cu guvernatorul ? Poate...

— Guvernatorul ? clătîină negativ Pepitta capul. Guvernatorul e mai pornit decît Machiavel !

— De unde știți ?

— *Judecă și dumneata* : știți că Machiavel a jefuit împremă cu un inventator o bancă. Ți-am spus asta, nu ? Ei bine, „gubernatorul“ e chiar inventatorul !...

— Aha ! rămasse Andrei pe gânduri. Și cum de a ajuns aici guvernator ?

— *I-a unit aceleași sentiment* : ura împotriva semenilor lor. Și unul, și altul fuseseră adinc loviți de nedreptățile societății în mijlocul căreia trăiau. Machiavel într-un fel, inventatorul într-alt fel. Machiavel dorea să se răzbune pe alții care i-au decimat neamul, iar inventatorul, scîrbit de șicanele ce i se făceau și din pricina cărora nu-și putea realiza invenția, nu avea alt țel decît să plătească cu aceeași poliță nedreptățile ce i s-au făcut. Inventatorul, de fapt, datorită acestor nedreptăți și șicane, a devenit un paranoic. Cînd Machiavel, speculînd situația, i-a sugerat „un plan grandios“, bietul nebun l-a acceptat bucuros pentru că-i dădea satisfacția mult dorită. Machiavel i-a propus, nici mai mult, nici mai puțin, să construiască cu banii furati o mașină uriașă de produs frig și să distrugă cu ea omenirea...

Andrei se dădu un pas îndărăt. Instinctul de reporter se trezise imediat în el. Mașinal scoase carnețelul din buzunar, dar Pepitta i-l vîri înapoi :

— Nici o urmă, e mai bine așa !...

Apoi, după o pauză :

— Ei bine, la Polul Sud s-a instalat această mașină infernală prin care doi demenți vor să distrugă o omenire spre... a crea alta mai bună. Căci inventatorul, naiv ca orice savant, își închipuie că e în puterea sa să facă acest lucru.

— Dar este extraordinar ! Am aflat azi una dintre cele mai senzaționale știri din cariera mea de telereporter. Am plecat din țara mea ca să filmez scene din înaintarea unui neobișnuit val de frig ce pornise de la Polul Sud... Și iată că am dezlegat misterul valului de frig... Și-l aflu din gura unei femei care nu e nici meteorolog, nici detectiv și nici ziarist... Ah, de ce nu sînt acum la București ! Ce reportaj formidabil aș frînti, signorina, o apucă el de umeri. Trebuie să fugim de aici, să scăpăm... Miine evadez, fug, încerc iar să străbat pustiul de gheață. Trebuie să ajung, să...

Pepitta îl privi îngăduitoare, zîmbind :

— Liniștește-te, signor ! A doua expediție de salvare nu va mai porni după dumneata...

Andrei coborî privirile, strîmtozat :

— Vă datorez viața, iertați-mă !

— Nu-i vorba de asta, se împotrivi Pepitta, dar imi ești prea necesar ca să riști o tentativă lipsită de orice șansă. Trebuie să găsim ceva mai sigur...

— Să aruncăm în aer mașina infernală !

Pepitta zîmbi iar cu o nuanță aproape ironică :

— Am sări și noi în aer o dată cu ea ! Mașina aceasta e instalată într-un luminis, nu departe de aici. Seamănă cu o ciupercă uriașă și are două ciuperci mai mici lingă ea.

— Am văzut-o în pădure din prima dată !

— Funcționează pe baza energiei nucleare produse de dezagregarea atomilor de uraniu. A fost instalată aici pentru că aici sînt cele mai bogate zăcăminte de uraniu din lume. Ciupercă cea mare

lansează unde concentrice de frig care încetul cu încetul vor transforma întregul glob terestru într-un sloi de gheață. Cînd actuala civilizație și omenire vor pieri, Machiavel și inventatorul vor începe construirea altei societăți mai bune...

— *Ulitor! șopti Andrei înfrigurat.*

— Machiavel îmi face concesiile de a-mi oferi coroana de... rechină și întemeietoare a noii dinastii ce va guvernarea lumea, dinastia lui „Gheară de pumă I“ din tribul „Foca albă“, își strînse Pepitta șalul mai tare pe umeri. Închipuie-ți ce șansă unică pentru o stră-nepoată a Evei! surise ea căutînd să facă haz de necaz.

Apoi scuturîndu-și minunatul păr negru:

— Pe voi, cei de aici, vă va extermina, căci lumea trebuie repopulată numai cu sînge curat patagonez.

— E atît de fantastic, signorina, încît mă tem că reportajul meu nu va fi crezut! murmură Andrei.

Apoi dîndu-și seama de realitate:

— E mai grav decît și-ar fi putut închipui cineva. Dar permi-teți-mi o întrebare, signorina: de ce nu e frig și aici în oază dacă ciuperca produce frig? Mai ales că ne aflăm la *Polul Sud*!

— Numai ciuperca mare produce frig. Cele două mai mici produc... căldură. Căldura e generată pe baza aceluiași principii nucleare. Ciupercile mici focalizează razele solare și le răs-pîndesc numai pe teritoriul oazei. De fapt numai una dintre cele două ciuperci mici funcționează, cealaltă fiind de rezervă în cazul defec-tării primei. Căci orice încetare în activitatea acestui aparat ar duce la înghețarea rapidă a oazei. Machiavel și inventatorul ar cădea primii victime ale monstruoasei lor fărădelegi.

— Aici trebuie să ne îndreptăm lovitură, signorina!

— Să mai reflectăm!

— Dacă am face grevă? Dacă n-am mai intra în mină?

Pepitta își clătîna negativ capul:

— E drept că Machiavel a pus mina pe aeronava noastră în primul rînd pentru că avea nevoie de brațe de muncă, căci o parte din patagonezii care lucrau în mină au murit la început intoxicați de emanațiile radioactive, pînă ce costumele de protecție au fost bine puse la punct. Dar acum are rezerve de uraniu berechet. Aici, unde e oaza, a fost un crater de vulcan. În acest loc au instalat întii ciuperca mică dătătoare de căldură. Vegetația pe care o vezi e recentă. Ea a crescut așa de repede datorită unor emanații radioactive ale pămîntului ce a fost scos din mină cu ocazia săpăturilor. Acum cîțiva ani aici nu era decît pămînt sterp, rocă aproape goală acoperită de puțin mușchi...

— Ați aflat lucruri extraordinare, signorina! Ce întimplare să cădem tocmai noi în capcana asta!

— Au pus mina pe „Meteorul“ nostru și nu pe altul fiindcă, în afară de mina de lucru, aveau nevoie și de faună... pentru repopularea pămîntului. Căci, întocmai ca legendarul Noe după potop, cei doi intenționează să răs-pîndească în lume după distrugerea ei și animale, nu numai oameni...

Lui Andrei îi veni deodată s-o întrebe:

— Ați aflat multe, signorina. Dar despre tatăl dv. n-ați aflat nimic? Pentru noi e evident că nu fiarele cvadripede, ci... cele bipede l-au răpit...

Pepitta încetă să-l mai privească pe Andrei în față. O paloare

bruscă i se întinse pe obraz. Miinile începură să tragă nervos de franjurile șalului.

Telereporterul, observindu-i emoția, interveni :

— Scuzați, signorina, știu că v-am răscolit o adîncă durere... Dar credeam că... în sfîrșit... speram că... poate...

— Pentru azi este de ajuns, îi întinse ea mina. Să nu ne surprindă cineva ! Se retrase grăbită.

Andrei porni și el înapoi, pe culoar, vizibil indispus de gafa ce-o făcuse răscolind amintiri triste bieteii fete.

Cînd reveni în camera de unde plecase, Madeleine îi aruncă o privire de complice, un amestec de ironie și interes.

Mai trebăluiră un timp în tăcere, apoi cei doi timplari plecară să-și aducă niște unelte, iar vopsitorul ieși să fumeze o țigară.

Madeleine ardea de curiozitate, dar juca mai departe rolul femeii discrete.

Andrei se amuză un timp s-o tachineze prin muțenie. În cele din urmă se simți totuși dator să vorbească :

— De ce naiba își face guvernatorul globul ăsta imens ? se ridică el în picioare dintr-un colț unde măsurase ceva.

Profesoara însă nu se grăbi să-i răspundă, socotind că prin prelungirea jocului o să-l aștije să fie mai vorbăreț. Ceea ce se și întimplă, căci Andrei, stringînd panglica metrică, veni spre ea și-i spuse :

— Madeleine, am aflat lucruri importante azi... Pepitta crede că n-ar trebui să le afile și ceilalți. Părerea mea este însă că există aici un pumn de oameni care știu și pot să țină un secret...

Madeleine îi răspunse clipind îngăduitor, ca și cum ar fi voit să-l asigure de complicitatea sa protectoare.

Telereporterul începu să-i relateze pe șoptite cele discutate cu argentineana. Pe măsură ce înainta în explicații, Madeleine îl privea cu alți ochi și pînă la urmă rămase chiar cu aerul unei persoane care se simte rușinată pentru faptele năstrușnice puse în seama altuia :

— De cînd susținem eu că ne aflăm la Polul Sud ! spuse ea la sfîrșit. Dar un lucru nu înțeleg — și păcat că n-ai întrebat-o — de ce n-a dat peste oaza aceasta nici unul dintre avioanele care desigur că au fost trimise în căutarea noastră din momentul cînd s-a anunțat dispariția „Meteorului“ ? Incolo multe lucruri se explică acum. Vezi, de aceea pădurea de aici e lipsită de faună, și în special de insectele, păianjenii și muștele care roiesc în regiunile tropicale, pentru că oaza aceasta e mult prea tinărară ca să fi avut timp să ajungă și pe aici aceste gingăanii. Dar dacă am fi fost mai atenți, ne puteam da seama de la început că ne aflăm în regiunea Polului Sud fiindcă în pădure am găsit totuși muște, dar fără aripi. Or se știe că numai aici trăiesc aceste exemplare care s-au adaptat astfel vînturilor extrem de puternice ce bîntuie în regiunea Polului Sud.

— Trebuie să ne organizăm, Madeleine ! Oare alți albi n-or mai fi pe aici ? aruncă Bujoz priviri scrutătoare în jur. Instalațiile acestea moderne din Pol-city le-or fi ridicat numai patagonezii ? Cred că-i imposibil. Ei n-au cunoștințele tehnice necesare.

— Poate că au lucrat și tehnicieni albi, dar dacă Machiavel i-o fi lichidat tocmai ca să nu divulge...

— Și ce naiba o fi avînd nevoie guvernatorul de globul ăsta terestru ? schimbă Andrei vorba cînd vopsitorul reintră în cameră.

Apoi pe șoptite :

— De mine vom forma o nouă echipă de lucrători. În ea îi vom stringe pe toți bunii noștri prieteni: comandantul, mecanicii, canadienii, bătrînul excowboy, Rajipur... Este bine să fim pe cit putem toți la un loc.

CAPITOLUL XIII

În care reapare un individ a cărui purtare intrigă întotdeauna

În ziua de 16 noiembrie 1979, pe la ora 10,30 dimineața, trecătorii grăbiți ai Clujului nu luară seama la femeia în mantou gri ce trecea cu pași rari prin fața statuii lui Matei Corvin.

Oricine ar fi privit-o cu puțină atenție ar fi observat însă că tinăra în mantou gri, cu mersul elastic și gleznele fine, era pradă unei profunde răscoliri interioare. Lupta din sufletul ei s-ar fi putut ghici de altfel și după ochii înlăcrimați cu care se prefăcea că privește indiferent monumentul din fața ei.

După ce trecu de cîteva ori agale prin fața statuii, după ce privi de repetate ori ceasornicul de mină, se hotărî în sfîrșit să plece mai departe.

Pașii ei o duceau mașinal spre casă. Cînd deschise ușa apartamentului, doi copilași o întîmpinară sărîndu-i de gît.

— Mămico, bine c-aj venit! Te-a căutat cineva la telefonul-televizor și a spus c-o să mai revină.

Intr-adevăr nici nu-și scoase bine mantoul că sunete armonice de harfă vestiră tonul apelului binecunoscut al telefonului-televizor.

— Alo! Dv. sinteți Isabela Bujor? Încîntat să vă cunosc... Aici Igor Savciiov din Verhoiansk... Bună ziua! Am călătorit de la Paris la Rio de Janeiro împreună cu soțul dv...

Isabela simți o împunsătură în inimă. Azi doar se împlinea anul de cînd Andrei Bujor îi fixase întîlnirea în fața statuii lui Matei Corvin spre a imortaliza în policromoreliefofotografie cei unsprezece ani de căsnicie...

Telefonul acestui necunoscut îi răscolise mai rău durerea.

— Și eu am fost unul dintre pasagerii de pe bordul „Meteorului” în ziua fatală, reluă Igor. Regret mult cele întîmplate, stimată doamnă...

Urmă o pauză. Se vedea că Igor vrea să spună ceva, dar nu găsește cuvinte potrivite. În cele din urmă se decise:

— Eu... Mă rog... Poate vi se pare curios, dar aș vrea să vă cunosc personal... Aș avea să vă comunic cîteva lucruri importante.

— Din partea soțului meu? se miră Isabela.

— Nu, din partea mea, dragă doamnă!

— Nu știu ce ați putea să-mi comunicați...

— Oh, nu vă cer prea mult. Soțul dv. mi-a spus că sinteți sociabilă și...

— Ce-l mai amestecați și pe el în chestiunea aceasta?

— Dacă vă voi comunica ceva cu privire la soțul dv., veți primi să ne întîlnim?

Isabela simți că-i bate inima din ce în ce mai tare:

— Dacă-i adevărat că...

— Nicî vorba! N-o să vă pară rău, vă asigur! Atunci pe duminică în sala de așteptare a aerodromului Băneasa. Sosesc cu cursa de Paris, la ora 14.

CAPITOLUL XIV

In care se pare că eroii noștri nu prea au noroc

În dormitor la Pol-city, lumea se pregătea de culcare. Oamenii, obosiți de munca istovitoare din mină, stăteau pe marginea paturilor sau se duceau și veneau de la spălător. În curând, rondul le va inspecta dormitorul; ca de obicei, unul cite unul, oamenii vor mai căsca, se vor mai întoarce pe o parte sau pe alta și apoi vor cădea în somnul adânc și odihnitor al celor trușiți.

De mai bine de un an, foștii pasageri ai „Meteorului“ lucrau în minele oazei de la Polul Sud. De când Andrei Bujor aflase misterul lui Pol-city, grupul nestrămutaților săi prieteni se trămintau să găsească o ieșire, dar soluția nu era ușor de aflat. Era acum clar pentru ei că lucrau spre a asigura cu uraniu instalațiile ciupercei uriașe de produs frig. Știau scopul monstruos pentru care se construise ciuperca: distrugerea întregii lumi. Ceea ce era mai tragic era faptul că, deși cunoșteau toate acestea și-și dădeau prea bine seama că și ei, prin munca lor, contribuie la desăvârșirea oribilului plan descreierat al celor doi maniaci, nu puteau în nici un fel împiedica desfășurarea lui.

În ziua când fu gata marele glob terestru construit pentru guvernator, Madeleine a avut neplăcuta surpriză de a afla și la ce slujește acest glob; pe el Machiavel urmărea înaintarea continuă a valului de frig. Era suficient să apese pe un buton, și o calotă glisantă de material plastic alb se lăța de la Polul Sud, treptat, spre ecuator. O mașinărie de ceasornic, minunat pusă la punct, mișca în așa fel obloanele calotei încât alunecarea lor putea fi reglată după voință, calota acoperind globul exact pînă la latitudinea dorită. În orice moment, deci, siniștrii conducători ai oazei puteau să aibă satisfacția contemplării lumii cotropite de lințoliul rece al gheții.

A fost, de altfel, o zi de mare triumf pentru Machiavel ziua când a „inaugurat“ această „mică distracție“ — reprezentare concretă și convingătoare a diabolicei lor acțiuni.

Pe fața sa pergamentoasă se întinse un rinjet de totală satisfacție la vederea calotei care acoperise aproape întreaga emisferă australă, oprindu-se nu departe de tropice.

Machiavel, văzînd-o palidă pe Madeleine, rinji:

— Ți-e rău, madamme? Ai lucrat cam mult în ultima vreme la acest glob, dar eu îți aduc complimentele mele. E o capodoperă! N-ai scăpat nici o insuliță, nici un atol. Ai păstrat proporțiile exacte chiar la scara asta neobișnuită. Sint mulțumit. Ți acord două săptămîni concediu!

Madeleine ar fi avut poftă să-l plesnească sau să-i arunce cu ceva în cap, dar socoti că s-ar putea da de gol arătînd că știe mai multe lucruri decît își închipule Machiavel și de aceea, înfigîndu-și unghiile în palme, se abținu de la orice ripostă.

Tovarășii ei rămăseră de asemenea extrem de afectați cînd fură puși de ea în curent cu situația.

— E mult mai grav decît ne-am închipuit, spuse don Rodrig. Și nu înțeleg de ce stă omenirea cu miinile în sin? E revoltător! se indignă el ca de obicei.

— Dar tot atît de revoltător e faptul că și noi stăm cu miinile încruciate! spuse comandantul. Andrei, se adresa el telereporterului, cred că Pepitta trebuie să acționeze cu mai multă hotărîre.

— Adică cum? întrebă Andrei. Am examinat cu ea toate posibilitățile. Greva noastră nu folosește la nimic; Machiavel are rezerve mari de minereu radioactiv. Revolta noastră? N-avem arme.

Atunci excowboyul făcu un pas înainte:

— Am o fiolă, o scoase el din buzunarul vestei. S-o pună signorina Pepitta în mîncarea lui Machiavel.

Martin Anderson începu să ridă.

— Ca în literatura de duzină a comicsurilor de pe vremuri! Cum dracu ți-a venit ideea asta bună doar pentru răzburarea amoroasă a unei femei înșelate în dragoste!

— La atingerea scopului nu mai stăm să alegem mijloacele, nu se dădu bătut excowboyul.

— Nu-i vorba de asta, interveni Rajipur, dar ce rezolvăm prin otrăvirea lui Machiavel? Abia deșteptăm bănuțelii! Guvernatorul va strînge șurubul...

— Trebuie să distrugem instalația ciupercii centrale. Scopul nostru nu e lichidarea unuia sau altuia dintre cei doi paranoici, ci să scoatem din uz instalația de produs frig, luă iar cuvîntul Madeleine.

— Inima acestei instalații e sala reactorului principal din ciuperca centrală, vorbi Andrei Bujor. Din păcate numai un specialist poate cauza o blocare mai îndelungată a acestui reactor.

— Să-l aruncăm în aer! propuse tumultuos don Rodrig.

— Crezi că un reactor atomic se aruncă în aer cu dinamită, cum ai face cu un pod sau cu o clădire? dădu din umeri comandantul. Nu uita că o dată cu el am face și noi „explozie” prin energia radioactivă ce s-ar dezlănțui în acest caz. Și pe urmă, fie și așa: dacă e vorba de un scop nobil, viața noastră nu contează. Dar o instalație cu puterea acesteia dacă explodează ar putea produce — cine știe — distrugerea instantanee a întregului pămînt cu toată suflarea de pe el... Adică tocmai ceea ce vrem noi să împiedicăm.

— E clar, dădu canadianul aprobativ din cap, asemenea mijloace extreme nu-s preferabile.

— Cred că efortul nostru trebuie să se îndrepte momentan în a semnala restului lumii locul exact de unde pornesc catastrofalele valuri de ger, conchise Madeleine. Dacă ar ști dincotro vine primejdia, omenirea ar putea s-o combată. Se vor găsi mijloace tehnice superioare care să contracareze acțiunea mașinii de produs frig. Cred că dacă putem semnala aceste lucruri omenirii, sîntem pe jumătate salvați, și noi, și ei. Sînt convinsă că aici e cheia problemei. Nu vedeți că cea mai mare grijă în Pol-city e să fim cît mai izolați de restul lumii? Dacă-am construi un aparat de radioemisiune cu care să încercăm legătura cu restul lumii? Telegrafistii d-tale nu ne-ar putea ajuta? se adresă ea comandantului.

— Uți că aparatele noastre de radioemisiune și recepție de pe „Meteor” au fost blocate tocmai de instalațiile de la Pol-city din momentul în care am intrat în zona lui de ghidaj? Și apoi crezi că Machiavel n-are aparate de înregistrare a unor eventuale emisiuni „clandestine” transmise din Pol-city?

— Ce n-aș da ca oaza aceasta să fie înconjurată de un ocean! declară canadianul oftînd. Am fi aruncat o sticlă cu coordonatele insulei, iar curenții apei ar fi dus-o poate în mîinile... Ah, strigă el deodată, și-și chemă tovarășii aproape. Am o idee...

Cercul se strînse.

— Imi amintesc că în pădure am văzut ghighirițe polare...

— Spuneai că vin din Groenlanda...

— Exact! Ele migrează de acolo; în fiecare an fac rufa aceasta dus-întors. În curînd ghighirițele vor migra în nord...

— Ei și? Vrei să ne urcăm în spinarea lor ca Nils Holgerson¹, care a zburat cu gîștele sălbaticice! îl zeflemisi don Rodrig.

Canadianul îi aruncă o privire nu tocmai plăcută:

— Ai cam multă imaginație... Eu sînt mai modest în privința asta. Mă gîndeam să prindem cîteva bilețele de arpile sau piciorușele ghighirițelor, poate vor cădea în miini bune!

Din privirile celor de față se vedea că ideea lui Martin suridea tîturora.

A doua zi, canadianul și excowboyul se furișau prin pădure în-deleinicîndu-se cu o ocupație copilărească: puneau prin copaci lațuri de prins păsărele. Numai Pepitta și Madeleine știau cîte fire își smulseseră din frumosul lor păr ca să aibă cei doi din ce face prințători!

Dar rezultatele nu fură pe măsura așteptărilor: abia prinseră trei ghighirițe într-o săptămînă. Se pare că păsările nu erau proaste și rupeau lațul cu ciocul.

— Ne-ar fi trebuit păr din coadă de cal! Cu asta făceam treabă în copilăria mea..., conchise Martin.

Madeleine zîmbi:

— Dacă-ăș avea puteri ca-n poveste, mi-aș preface părul într-o coadă stufoasă de cal!

*
* *

În acea seară urma să dea drumul ghighirițelor prinse. Pregătiseră bilețele:

„Către orice om de bine!

Valul de frig ce amenință omenirea e produs de o instalație corespunzătoare funcționînd la Polul Sud (lat. sud. 88°15', long. vest. 60°47'18"). Predați acest bilet autorităților.

Grupul pasagerilor de pe bordul
«Meteorului» dispărut la 16.XI.1978.»

Ghighirițele erau ținute de canadian într-o ladă sub pat. După ce rondul își făcu obișnuita inspecție, iar oamenii începură pe rînd să adoarmă, cîteva umbre se strecuraseră tiptil printre paturi, adunîndu-se în spălătorie.

— Le-ai adus? întrebă pe șoptite Andrei.

— Le am în sin, sub pijama! răspunse Martin. Nici n-au cîrît bilețele păsări.

— Iată tubulețele cu bilețelele respective! le înmînă Madeleine.

În acest moment, o umbră apără la fereastră și o voce reținută și speriată șopti:

— Pst! Alo! Andrei! Madeleine! Aici sînteți?

— Da, signorina! Dăm drumul ghighirițelor! se apropie Andrei cu o pasăre de fereastră.

— Nu dați drumul nici unei păsări! șopti Pepitta grăbită. În-țoarceți-vă în dormitor imediat!

— De ce, signorina? se apropie și Don Rodrig de fereastră. Nu văd de ce...

¹ Un copil. Eroul povestirii „În lumea basmelor” de Selma Lagerlöf.

— Andrei, îl apucă Pepitta de braț strecurându-și mina prin fereastră, te implor, renunță!... Sînt pe urmele voastre... Am riscat totul ca să vin să vă vestesc...

În clipa aceea, în prag apărură Machiavel însoțit de o gardă.

— Bună seara, amicii mei! îi zeflemisi el. Ce parloar potrivit ați găsit ca să vă schimbați impresiile! Și dv. signorina, dacă aveți nevoie de un braț protector, ați făcut o alegere greșită. Individul a cărui mină ați strîns-o adineauri e mult inferior dv.

Buimăciți, Andrei și Pepitta abia atunci își dădură seama de gravitatea situației; Machiavel i-a văzut împreună!

Pepitta suspină și-și trase mina.

Andrei nu știa ce să facă cu pasărea pe care o ținea la piept. Madeleine Marquand vrură să înghită tubulețele cu bilețele, dar Machiavel o zări:

— Fii cuminte, madamme! o împiedică el și, răsucindu-i brațul, i le luă din palmă.

Apoi ironizînd-o:

— N-ai dumneata atîtea fire de păr în cap cîte păsările sînt la Pol-city!

Între timp ridică bluza pijamalei canadianului:

— Numai atîtea? făcu el pe deziluzionatul. Și întorcîndu-se spre profesoară:

— Merita oare să „chelești“ pentru cîteva sărmane păsărele? De ce nu mi-ai spus mie? Îți dădeam eu și papagali, și sticleți, și pițigoii, și tot ce vrei.

Pe urmă desfăcu un tubuleț:

— Aha, aveți chef de corespondență? rînji el și citi în fugă un bilețel.

— Perfect! îndoi el bilețelul și-l puse înapoi în tub. Se cunoaște că aveți o profesoară de geografie printre voi! Coordonatele lui Pol-city sînt exacte! Felicitările mele!

Deodată însă făcu doi pași și se propti în fața lui Andrei. De pe chipul lui Machiavel căzu masca prefăcătoriei. În ochii săi se citeau acum ură și perfidie:

— Și dumneata, făcu un gest nerăbdător cu mina către tele-reporter, faci pe prim-amorezul? Nu crezi că ți-ai ales o parteneră care nu-i de nasul dumitale?

Pepitta dispărură de la fereastră. Probabil o luaseră oamenii lui Machiavel sau fugise, ceea ce era tot una, fiindcă de ei tot nu putea scăpa.

Andrei răsufli adînc. Se simțea ca și cum ar fi avut un căluș în gură. Se temea să spună ceva ca să nu descopere față de patagoniz indicii pe care acesta nu le cunoștea. Se hofări să rămînă mut. Socotea că-i tactica cea mai bună deocamdată.

Machiavel își zburli mustața:

— Am să-ți dau un amor, să nu-l poți duce!

Făcu un pas înapoi, și privirile îi căzură asupra excowboyului:

— Ți-ai uitat meseria, bătrîne! De ce n-ai șters „urmele“?

Și scoțînd din buzunar un pumn de lațuri de prins păsărele:

— Ați umplut toți copacii și le-ați lăsat acolo ca să vadă toată lumea ce a început să crească în pomi la Pol-city!... Te-ai ramolit, old boy! Ai uitat că ai de-a face cu „picile roșii“.

¹ Termen familiar: bătrîne (lb. engl.)

In cele din urmă, făcu un gest cu mina către gardă :

— Conduceți aceste ilustre figuri acolo unde căutau cu luminarea să ajungă și nu găseau cum !

*
* *
*

Grupul ieși din spălătorie flancat de garda lui Machiavel și porni spre mină. Intrară în ascensor, dar se opriră pe la jumătatea coborișului. Machiavel le ură noapte bună și închise ușa ascensorului în urmă-i, iar ei porniră pe o galerie.

De o parte și de alta erau uși. Rînd pe rînd, garda vira cîte un arestat în celula dindărătul unei astfel de uși.

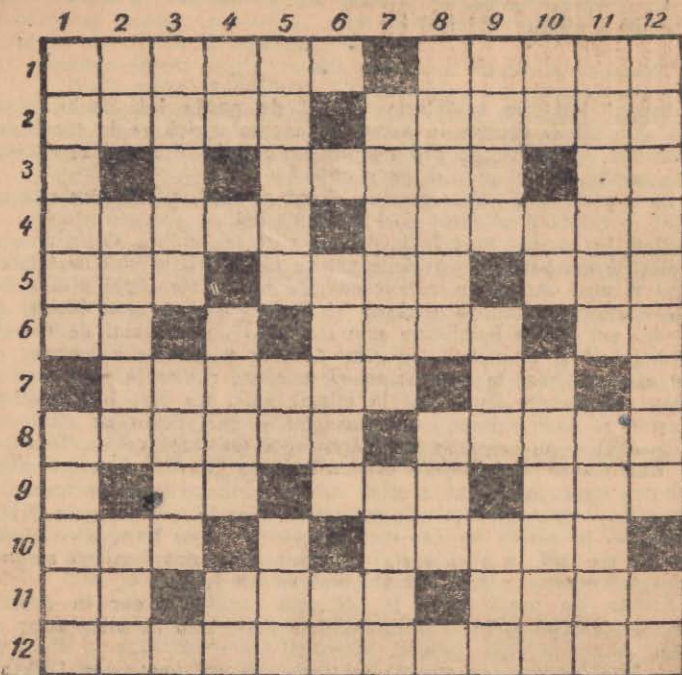
Cînd fu împins în celulă, Andrei zări la lumina slabă a unui bec electric doi bărbați întinși pe paturi. Cei doi îl priviră cu interes. Andrei îi puse repede în curent cu cele întimplute. Apoi află și de la ei — cei doi se numeau Dickson și Steinberg — că erau închiși de vreo doi ani, că în închisoare mai zac vreo două duzini de oameni albi, ingineri și tehnicieni, pe care Alvarez y Sevilla i-a momit cu sume mari de bani la început ca să semneze contracte prin care se angajau să lucreze șase luni la minele sale. Au fost îmbarcați pe un avion și duși într-un loc necunoscut — mai tîrziu au aflat că-l Polul —, unde au lucrat la instalarea unor reactoare uriașe. Dickson, de altfel, fusese mai înainte prieten bun cu Sevilla, făcuseră chiar facultatea împreună. Cînd a aflat — căci pînă la urmă ca specialist tot și-a dat seama de scopurile urmărite de Sevilla — era prea tîrziu. Instalațiile, în partea lor cea mai importantă, erau terminate. Atunci s-au dus cu toții la Sevilla și i-au cerut să le dea banii și avionul spre a se întoarce acasă, învinuindu-l că i-a înșelat.

Sevilla s-a prefăcut că le primește condițiile, dar în aceeași noapte i-a arestat și i-a virit în celulele unde stau de atîta amar de vreme.

— Intotdeauna am sperat, mărturisii pe un ton amar Dickson, că se va găsi cineva care să dejoace planurile acestui descreierat. Și iată că n-avem noroc !

(Urmare în numărul viitor)

AUTOMOBILE

ORIZONTAL: 1. Una dintre cele mai cunoscute mărci de automobil. — Un verb care trebuie conjugat zilnic de conducătorii auto, referindu-ne bineînțeles la autovehiculul pe care-l conduc. 2. Aici se fabrică autovehiculele. — Dependințele sau construcțiile anexe ale unei clădiri. 3. Dacă nu ești stăpîn pe el, îți risți viața. — Pronume. 4. „Greșeli” în calculul automobilului. — Nu ai voie să-l joasești noaptea sau cînd treci pe lângă spitale, școli etc. 5. Din cînd în cînd. — Oprește în loc automobilul. — Cui, foarte des întîlnit la automobil. 6. „M”. — Numele mai multor voievozi ai Moldovei. — Rîsc la început. 7. Intrare monumentală a unei clădiri. — Posed. 8. Avea un rol deosebit în trecut, la vînzarea și cumpărarea automobilelor de ocazie. — Veșnic. 9. „Campion” al curselor de automobil. — Rîu în Elveția. — Nume feminin. 10. Rîu în R.P.R. — Scheletul automobilelor. 11. Prepoziție. — Un prefix foarte des întîlnit la automobile și în special cînd este vorba de bagaje. — Orașul în Franța, vestit printr-un monument ridicat de Henric al 11-lea. 12. Automobile grele.

VERTICAL: 1. Se măsoară cu caii. — O marcă de automobil, foarte răspîndită la noi în țară. 2. Un oraș cunoscut datorită unui vrăjitor. — Pe ea se spală și se gresează autovehiculele. — Animal. 3. Lanț în Munții Apuseni. — Pune în lanțuri automobile. 4. Prepoziție (în Franța). — Tară în Europa, cu o industrie de automobile foarte dezvoltată. — Fluviu în Italia. 5. Cupă mult răsunată la tenis. — Posed. — Ușurează pornirea motorului în special iarna. 6. Diadema regilor Persiei. — Soarele piramidelor. 7. Lichid folosit în cazuri speciale, la motoarele de automobil și foarte des de șoferi. — Boală, care apare în general la bătrînețe. 8. A desface pielea craniului. — Unitate de timp. 9. Dă multă bătaie de cap șoferilor, mai ales cînd este la aprîndere. — Fecior în Banat. — ...Paolo, oraș în Brazilia. 10. Măsură de suprafață. — Xenopol Nicolae. — Cea mai mică dintre surori. 11. Savant francez, unul din teoreticienii ciclului de funcționare a motorului de automobil, în patru timpi. — Oraș în Franța, cu o stațiune mare, a fabricilor de automobile Renault. 12. Intre roșu și verde. — Pronume.

P

PREP

PREDATI METALELE VECHI

1000Kgr.

la

300Lei

ICM

*in București
la depozitele din:
Str. Cuștilor de Argint nr. 14
și Sos. Gării
Ober nr. 18.*

și la toate depozitele

ICM. din
TARA

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU